УДК 636.932

РОЗВЕДЕННЯ НУТРІЙ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА

Левченко М. В., канд. с.-г. наук, доцент
e-mail: levchenmaks@gmail.com
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Анотація. У матеріалах висвітлено актуальні питання відновлення галузі тваринництва в Україні на засадах використання найкращих практик ведення галузі нутріївництва.

Ключові слова: нутрії, щеніння, спаровування, статеві органи, статева зрілість.

На сьогодні у зв'язку з відновленням галузі тваринництва в Україні роль звірівництва, а особливо нутріївництва, в особистих підсобних і селянських господарствах значно зростає. Так, розведення нутрій в домашніх умовах зараз набуває все більшої популярності. Нутрій все частіше вирощують для отримання ніжного, смачного та дієтичного м'яса [1, с. 150].

Нутріями називають болотних бобрів (з лат. «Myocastor coypus») напівводяних гризунів, які ззовні нагадують великого щура. Довжина тіла дорослої нутрії становить близько 60 см, а хвіст досягає завдовжки до 45 см. Маса дорослої особини складає 5…10 кг. Тобто, від забою десяти тварин можна задовільнити річну потребу в м'ясі на одну душу населення [3, с. 88].

Годують нутрій переважно концентрованими та високобілковими кормами, коренеплодами, харчовими відходами, також підходить зелена маса, сіно, гілки листяних дерев [2, с. 30].

Нутрії вважаються високоплодючими тваринами, адже не мають сезонності в розмноженні та дають до 2,5 щенінь за рік. Статева зрілість нутрій при оптимальних умовах годівлі та утримання наступає в 3,5…4-місячному віці. Вагітність триває 127…137 днів, щеніння , зазвичай, відбувається уночі і триває 3…4 години. За один раз нутрії приводять найчастіше 4…6 щенят, а іноді і більше 10.

Нутрія є полігамною твариною, коли одного самця можна утримувати із декількома самками. На цьому засновано і найбільш розповсюджений спосіб розведення нутрій – сімейний (гаремний). У цьому випадку в одній клітці (вигулі) протягом року утримується 4…6 самок та один самець.

Нутренята народжуються зрячими, покриті шерстю, мають зуби та можуть бігати, плавати, дуже рухливі. Їх середня жива маса складає 175…250 г, з коливаннями від 80 до 380 г. Чим більшим є приплід, тим меншими по вазі буде потомство. Хоча нутренята народжуються добре опушеними, в перші години ще не встигають обсохнути і при незначних мінусових температурах можуть переохолоджуватися. Обсохлі та зміцнілі нутренята на 2…3 день після народження холоду вже не бояться.

У перші 10 днів життя основним кормом для молодняку є молоко матері, вже в 2..3-денному віці вони починають поїдати і тверду їжу. З віком ріст нутрій сповільнюється, однак за нормальних умов годівлі та утримання вони можуть рости і збільшувати свою масу до 1,5…2 років [4, с. 178].

Розведення нутрій є економічно вигідним, оскільки дозволяє отримувати доброякісні та високосортні шкурки і дієтичне м'ясо.

За своєю поживністю і хімічним складом м'ясо нутрії відповідає таким видам, як крільчатина або курятина. Воно багате на повноцінні білки, жири, біологічно активні мінеральні речовини та вітаміни. Причому умови утримання нутрій не впливають на якість м'яса. М'ясо нутрій не має специфічного смаку і вираженого запаху, чудово піддається різним способам теплової обробки, тому з нього можна приготувати холодні закуски, перші чи другі страви (шашлик, азу, пельмені, пиріжки, котлети, тощо) [5, с. 197].

М'ясо нутрій є повноцінним продуктом харчування дітей та жінок, які годують немовлят. Воно тонковолокнисте, ніжне й ароматне, тому характеризується високою здатністю утримувати вологу (соковитість). М'ясо нутрій рекомендують до вживання людям, які страждають на захворювання органів травлення, нирок, печінки та цукровий діабет.

Шкурки нутрій розподіляються, залежно від кольору волосяного покриву, на чорні, коричневі, пастельні, перламутрові, золотисті та білі. За характером рівномірності волосяного покриву їх поділяють на два сорти. Залежно від наявності вад на шкурах (наявність розривів, дірок, січення волосу, плішини, протягу, закусів, тощо) встановлюють чотири групи дефектності [6, с. 30-35].

Цінність шкурки нутрії визначається за її товарними якостями: розміром, кольором, міцністю волосу та його густотою, висотою, вирівняністю, ступенем дефектності хутра, його носкістю. Зазначені властивості шкурок залежать від віку нутрій, їх спадкових особливостей, умов годівлі та утримання і строків забою [2, с. 31].

Найціннішим вважається хутро із високим густим та шовковистим пухом і розвиненим остьовим волосом, який буває у нутрій 9…18-місячного віку при клітковому утриманні. В цей період можна отримати шкурки великого розміру, із яких близько 70 % відносять до першого сорту. Якісні шкурки одержують в осінньо-зимовий період, оскільки хутро у період листопад-березень густим, блискучим, високим, з дозрілим волосяним покривом [6, с. 27].

Нутріївництво дає певні перспективи для впроваджування нових ідей та методів відновлення галузі тваринництва й забезпечення продовольчої безпеки України. Перспективність розведення нутрій в приватному господарстві та на фермах полягає в простоті догляду, відносно низькій собівартості утримання (в порівнянні з кролівництвом), використанні рослинних кормів та високій плодючості.

Список використаних джерел:

1. Гарлінська, А. Особливості розмноження та живлення нутрії (Myocastor coypus) на Житомирщині. Notes in Current Biology. 2017. 7 356. С. 150-153.

2. Домбровська, Д.. Особливості розведення та годівлі нутрій (Myocastor coypus). Стан та перспективи виробництва, переробки і використання продукції тваринництва. 2019. С. 30-33.

3. Іваніцький В. М. Відтворення нутрій в приватному господарстві «Іваніцький» Баштанського району, Миколаївської області. Студентський науковий вісник. 2020. Випуск 1 (14). С. 88-93.
4. Іонов І.А. Біологічні особливості, конституція та екстер'єр. Основні колірні форми та їх характеристика нутрій. Тваринництво на вашому подвір`ї. 2011. С.178-179.
5. Калюжная, Т. В. К вопросу о пищевой ценности мяса нутрии. Вопросы нормативно-правового регулирования в ветеринари. 2018. (3). С.197-199.
6. Фірсова Н. М. Нутрії в присадибному господарстві. Київ, 2013. 56 с.

Abstract. The materials show the actual nutrition of the food industry in Ukraine in the ambushes of the best practices of the food industry.
Keywords: nutrition, puppyhood, mating, state organ, state maturation.

УДК 338.43:005.35

ОСНОВНІ ТРЕНДИ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Лункіна Т. І., д-р екон. наук, доцент
e-mail: lunkina_tanya@i.ua
Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. Пандемія та воєнні дії в Україні доводять, що відсутність стратегії сталого розвитку – основна проблема для українських компаній у період кризи. А ті, хто ефективно впровадив у свою діяльність екологічну, соціальну та управлінську стійкість, швидше адаптувалися до змін. Саме тому в умовах післявоєнного відновлення корпоративна соціальна відповідальність є однією з ключових напрямів розвитку економіки країни.
Ключові слова: корпоративна соціальна відповідальність; екологічне, соціальне та корпоративне управління; стратегічний розвиток; післявоєнне відновлення.

Питання корпоративної соціальної відповідальності протягом останніх років все більше набуває популярності, адже бізнес несе відповідальність за свої дії на основних ключових стейкходлерів та навколишнє середовище. Все частіше підприємства звертають увагу на соціальні та екологічні та чинники. Значні потрясіння, серед яких Covid-19 та воєнні дії в Україні змусили переглянути усталені практики ведення та принципи організації бізнесу. Відбувається зміщення акцентів на сьогоденні потреби суспільства та вміння їх швидко розв’язувати. Бізнес проходить перевірку на витривалість, а інвестори звертають увагу на сталий розвиток та відповідність йому своєї діяльності.

Серед науковців, які досліджували сучасні аспекти корпоративної соціальної відповідальності, варто виокремити, К. Білоруську [1], А. Соколенко